

**Eduskunnan kirjelmä puhemiesneuvoston ehdotuksen
johdosta uudeksi valtiontilintarkastajien johtosäännöksi**

Eduskunnalle on puhemiesneuvosto tehnyt ehdotuksen n:o 2/2000 vp uudeksi valtiontilintarkastajien johtosäännöksi. Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 11/2000 vp.

Eduskunta on päättänyt hyväksyä puhemiesneuvoston ehdotuksen valtiontilintarkastajien johtosäännöksi näin kuuluvana:

Valtiontilintarkastajien johtosääntö

Eduskunta on perustuslain 52 §:n nojalla hyväksynyt valtiontilintarkastajille seuraavan johtosäännön:

1 §

Toimikausi

Valtiontilintarkastajan toimikausi alkaa, kun eduskunta on hänet tähän tehtävään valinnut ja päättyy vaalikauden päättyessä. Jos valtiontilintarkastajalle myönnetään ero tästä tehtävästä tai jos hänen edustajantoimensa lakkaa, valitaan hänen sijaansa uusi valtiontilintarkastaja toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

2 §

Tehtävät

Valtiontilintarkastajat valvovat valtion taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä valtion talousarvion noudattamista.

Valtiontilintarkastajien tulee valvonnassaan keskittyä pääasiassa valtiontalouden yleiseen tilaan ja hoitoon sekä sellaisiin kysymyksiin, joiden saattaminen eduskunnan tietoon on perusteltua.

Valtiontilintarkastajat tekevät valvonnan toteuttamiseksi käyntejä ja tarkastuksia eri kohteissa.

Valtiontilintarkastajien oikeudesta valvoa valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden ja valtion liikelaitosten ja liikelaitoskonsernien toimintaa, Valtion vakuusrahastoa, eräitä valtion tukitoimia sekä Suomen ja Euroopan yhteisöjen välistä varainsiirtoa säädetään erikseen.

3 §

Tehtävien rajoitukset

Valtiontilintarkastajien tehtäviin ei kuulu valvoa eduskunnan omaa taloudenhoitoa tai sen vastattavana olevia rahastoja, valtiontalouden tarkastusvirastoa, Kansaneläkelaitosta eikä Suomen Pankkia.

4 §

Tietojen saannin maksuttomuus

Valtiontilintarkastajilla on oikeus saada maksutta viranomaisilta ja muilta valvonnan

kohteilta kaikki sellaiset tiedot ja pyynnöstä laadittavat selvitykset, jotka valvontatehtävän hoitamiseksi ovat tarpeen.

5 §

Järjestäytyminen

Valtiontilintarkastajien tulee järjestäytyä viipymättä sen jälkeen, kun heidät on valittu.

Valtiontilintarkastajat valitsevat keskuudestaan toimikaudekseen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vaaleissa noudatetaan soveltuvin osin puhemiehen vaalista annettuja säännöksiä, jolleivät valtiontilintarkastajat yksimielisesti toisin päättä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalien tuloksesta ilmoitetaan eduskunnalle.

Valtiontilintarkastajien ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle iältään vanhin jäsen. Hän johtaa puhetta, kunnes puheenjohtaja on valittu.

6 §

Jaostot

Valtiontilintarkastajat voivat valvontatehtävänsä varten asettaa keskuudestaan jaostoja.

Valtiontilintarkastajat voivat antaa erityisen valvontatehtävän yhdelle valtiontilintarkastajalle.

7 §

Päätöksenteko

Valtiontilintarkastajien kokous on päätösvaltainen nelijäsenisenä. Kokous on päätösvaltainen myös kolmijäsenisenä, jos paikalla on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi kaksi muuta jäsentä ja valtiontilintarkastajat ovat päätöksestä yksimielisiä.

Valtiontilintarkastajat päättävät kulloinkin käytettävästä äänestystavasta. Vaalit toimitaan umpilipuvin, jollei muusta vaalitavasta yksimielisesti päätetä.

Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

8 §

Kokouksessa päätettävät asiat

Valtiontilintarkastajien kokouksessa päätetään:

1) valtiontalouden valvonnan yleisistä periaatteista;

2) valtiontilintarkastajien oman toiminnan järjestämisestä, siihen liittyvien aloitteiden ja lausuntojen antamisesta sekä asiantuntijoiden kutsumisesta valtiontilintarkastajien kokoukseen;

3) valtiontilintarkastajien talousarvioehdotuksen antamisesta;

4) valtiontilintarkastajien kertomuksen sisällöstä ja sen antamisajankohdasta;

5) pyynnöstä ministerille ryhtyä perustuslain 47 §:n 1 momentin mukaisiin toimiin silloin, kun valtiontilintarkastajien pyytämiä tietoja ei ole saatu;

6) valtiontilintarkastajien kanslian virkojen perustamista, määräaikaistamista, lakkauttamista tai muuttamista koskevan esityksen tekemisestä kansliatoimikunnalle sekä virkamiehen nimittämisestä, irtisanomisesta, siirtämisestä, virkavapaudesta ja eron myöntämisestä, varoituksesta, virantoimituksesta pidättämisestä ja terveystarkastukseen määräämisestä;

7) kirjallisen sopimuksen teosta virkamiehen kanssa palvelussuhteessa noudatettavista ehdoista; sekä

8) muista valtiontilintarkastajien tärkeiksi katsomista asioista.

9 §

Pöytäkirja

Valtiontilintarkastajien kokouksesta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään läsnä olleet valtiontilintarkastajat ja kuullut asiantuntijat, kokouksessa käsitellyt asiat, tehdyt ehdotukset ja päätökset äänestyksineen sekä eriävät mielipiteet.

Pöytäkirja on valtiontilintarkastajien puheenjohtajan ja yhden valtiontilintarkastajan tarkistettava.

10 §

Kertomus

Valtiontilintarkastajat antavat eduskunnalle vuosittain kertomuksen ja tarvittaessa erillis-

kertomuksia niistä havainnoista ja kannanotoista, joita he ovat tehneet valvoessaan valtion taloudenhoitoa ja valtion talousarvion noudattamista.

Valtiontilintarkastaja voi liittää eriävän mielipiteensä kertomukseen.

11 §

Yhteistyö valtiontalouden tarkastusviraston kanssa

Valtiontilintarkastajat voivat toimia yhteistyössä valtiontalouden tarkastusviraston kanssa.

12 §

Valtiontilintarkastajien kanslia

Valtiontilintarkastajilla on kanslia, jonka toimintaa valvoo valtiontilintarkastajien puheenjohtaja. Valtiontilintarkastajilla on lisäksi oikeus käyttää asiantuntija-apua. Valtiontilintarkastajat vahvistavat kanslialle työjärjestyksen.

Kansliassa on ne virat, jotka eduskunnan virkamiehiä koskevien säännösten nojalla on kansliaan perustettu. Valtiontilintarkastajilla on oikeus nimittää kansliaan muita virkamiehiä määräaikaiseen virkasuhteeseen talousarvion rajoissa.

Kanslian toimintaa johtaa kansliapäällikkö. Kansliapäällikön tehtävistä ja toimivallasta määrätään tarkemmin valtiontilintarkastajien kanslian työjärjestyksessä tai valtiontilintarkastajien päätöksiin. Valtiontilintarkastajat voivat pidättää itselleen päätösvalan asiassa, jonka kansliapäällikkö muutoin ratkaisee.

13 §

Hallintomenettelylain soveltaminen

Valtiontalouden valvonnassa ja valtiontilintarkastajien kanslian hallintoasioissa noudatetaan soveltuvin osin hallintomenettelylakia (598/1982).

14 §

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain soveltaminen

Valtiontilintarkastajien toiminnassa noudatetaan soveltuvin osin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Valtiontilintarkastajien kertomuksessa on välttävä yksilöityjen salassapidettävien tietojen esittämistä. Kertomukseen voidaan kuitenkin sisällyttää salassapidettävää tietoa, jos siihen on valtiontalouden valvontaan liittyvää huomattavaa tarvetta.

Valtiontilintarkastajien kokoukset ja valvontakäynnit eivät ole julkisia.

15 §

Palkkio

Valtiontilintarkastajalle maksetaan vuotuinen palkkio, joka on kuudesosa edustajan palkkiosta annetun lain (328/1947) mukaan kansanedustajalle kulloinkin suoritettavasta palkkiosta kaikkine määrävuosikorotuksineen. Lisäksi valtiontilintarkastajien puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksetaan vuotuinen palkkio, jonka suuruus on puheenjohtajalla puolet ja varapuheenjohtajalla kolmasosa valtiontilintarkastajan vuotuisesta palkkiosta.

Vuotuisesta palkkiosta maksetaan kuukausittain kahdestoistaosa. Jos valtiontilintarkastaja ei jonakin kuukautena, jonka aikana valtiontilintarkastajat ovat kokoontuneet, ole osallistunut yhteenkään kokoukseen tai valvontakäyntiin, ei palkkiota hänelle siltä kuukaudelta suoriteta.

Valtiontilintarkastajan palkkio maksetaan sen kuukauden alusta, jolloin valtiontilintarkastaja on valittu tehtävänsä, sen kuukauden loppuun, jolloin hänen toimikautensa päättyy.

16 §

Voimaantulo

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Tällä johtosäännöllä kumotaan 8 päivänä kesäkuuta 1951 annettu valtiontilintarkastajain johtosääntö (391/1951) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

17 §

Siirtymäsäännös

Vuosiksi 1996—1999 valittujen valtiontilintarkastajien toimikausi päättyy 31.12.2000.

Vuosiksi 1996—1999 ja 2000—2003 valittujen valtiontilintarkastajien osalta sovelletaan toimikauden loppuun asti eduskunnan aiempia päätöksiä matkakustannusten korvaamisesta ja päivärahoista.

Vuosiksi 2000—2003 valittujen valtiontilintarkastajien toimikausi päättyy 31.12.2004. Heihin ei sovelleta tämän johtosäännön 1 §:ää.

Vuosiksi 2000—2003 valituille valtiontilintarkastajille maksetaan palkkio 1.1.2001 lukien.

Vuonna 2003 vaalikaudeksi 2003—2007 valittavien valtiontilintarkastajien toimikausi alkaa 1.1.2004 ja päättyy tämän johtosäännön 1 §:n mukaisesti.

Vaalikaudeksi 2003—2007 valittaville valtiontilintarkastajille maksetaan palkkio 1.1.2005 lukien.

Kanslian esimiehenä toimiva tarkastusneuvos siirtyy johtosäännön 12 §:ssä tarkoitetuksi kansliapäälliköksi johtosäännön tullessa voimaan.

Helsingissä 20 päivänä kesäkuuta 2000
